

Učiteljski tovariš

Stanovsko političko glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani
Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. ček. rač. 11.197. Telefon 3172

Narodno obrambno in splošno javno delo

Kakor je naša javnost že posnela iz časopisja, so učiteljska društva ob mejah ob sijajni udeležbi članstva priredila zborovanja ter razpravljala o nujni potrebi centraliziranja vsega narodnoobrambnega dela, zlasti pa v obmejnih krajih v eni sami enotni, močni organizaciji. Društveni odbori so sestavili in predložili društvom tozadevne skice in material, ki je bil v celoti in soglasno sprejet. Gledanje učiteljsva na problem obmejnega in manjšinskega šolstva ter javnega dela je v glavnem sledeče:

Učiteljska društva dvigajo svoj glas, da bi se končno vendarle izvedla koncentracija naših narodnoobrambnih organizacij in se vpleljal enotni sistem narodnoobrambnega ter vobče javnega nacionalnega dela povsod, v prvi vrsti pa v obmejnih krajih. Skoraj neverjetno je, v kako mnogoštevilnih nacionalnih in patriotičnih društvih se danes cepi delo in troši denar sicer tako maloštevilnega slovenskega dela našega naroda.

Imamo med drugimi družbo sv. Cirila in Metoda, Branibor, Jadransko stražo, Narodno odbrano, Strelske družine, Sokola, klub Mejo, podružnico Jugoslovenske matice, Gosposvetški zvon, Maistrove borce, Društva kmečkih fantov in deklet itd., itd.

Sleherno teh društev in organizacij se skuša uveljavljati, ima krasen program podoben drug drugemu, ki ga z velikim interesom in zanosom načne ter razširi med narodom, ki se pa le delno realizira, dočim ostane največkrat le na papirju. Često vodi ta prevelika cepitev do nevzdržnega stanja in pri delovnih silah celo do trenja med posameznimi organizacijami, ker si pač vsaka lasti glavno ulogo. Tako trenja in take vseprek križajoče se poti ter metode narodnoobrambnega, kakor tudi splošnega nacionalnega dela, vsestransko onemogočajo prave in pričakovane uspehe požrtvovalnega prizadevanja še tako idealnih akcij in delavcev.

Prav na meji se vidno opaža, da se ves neizmerni trud razblinja brez vsake koristi za splošno narodno stvar v prazni nič. In prav učiteljsvo to najbolj občuti in pri tem največ trpi.

Od učiteljsva se zahteva sodelovanje vsepovsod in prav ono mora vsakemu in ob poljubni priložnosti položati obračun o svojem delu. Ono mora delati ob lastni polni odgovornosti ter nositi vse posledice; ni pa nikogar, ne posameznega činitelja, nikake korporacije, ki bi v tem labirintu organizacij in njihovih akcij nudil učiteljsvu in ostalim narodnim delavcem vsaj skromno oporo in lajšal težavno delovanje na eni, skupni poti. Niti oficijelne zaščite ni!

Onstran meje se udeležujejo proti nam močne sovražne sile, združene v eni sami organizaciji z imenom »Deutscher Schulverein-Südmark«, in Švabski bund, ki izvaja ta svoj kulturni in gospodarski program s svojima centralama na Dunaju odnosno v Berlinu. Enotni in sistematično je to delo, ki podpira moralno in materialno vse mnoge in velike akcije doma in na tujem z vsemi združenimi silami. O naših manjšinskih in nacionalnih zadevah vodi inozemstvo mnogo boljše evidenco in ima žal čisto na njihov razvoj tudi večjo ingerenco, kakor pa — mi sami!

Kako žalostno slabotne in šibke so po večini naše obmejne nacionalne postojanke, nas je po pravici sram povedati. O tem, kako drže svoje roke križem mnoge naše vplivne in materialno neodvisne ter sijajno podprte osebnosti pri vsem nacionalnem udejstvovanju, — laste si pa pri tem vso pravico do ocenjevanja in vodstva našega dela, — rajši molčimo. Pri sreču nam je svetost naših domoljubnih dolžnosti, na drugi strani pa se zavedamo, da imamo pravico ne le delati, temveč tudi sodločevati pri naših nacionalnih akcijah. Zato je postavilo učiteljsvo sledeče predloge na javnost za sistematizacijo nacionalnega delovanja:

1. Vsaj v obmejnem ozemlju naj vodi narodno obrambno delo samo ena organizacija.

2. V tem ozemlju naj se strne vse nacionalno delo v enotno akcijo in organizacijo, ki naj razvije svoje udejstvovanje v nacionalni, socialni, prosvetni in gospodarski smeri.

3. Ustanovi naj se skupen forum, ki naj izvede to organizacijsko delo ter enotno akcijo narodnega nacionalnega probujanja in izobraževanja.

4. Sestavi naj se narodnostni kataster, ki naj bo kažipot našemu delu.

5. Predvsem in vsestransko naj se upošteva obmejno šolstvo in društveno življenje.

6. Kakor je že prej navedeno, naj se goji ideološka smer vseh obstoječih nacionalnih organizacij potom enotne skupne organizacije in akcije, odnosno koncentrirane oficijelne akcije.

7. Materialno naj se podpre obvezno predvsem osrednja in enotna akcija in potom nje tudi vse ostale.

8. Povsod naj se pripravljaja koncentracija vseh nacionalnih organizacij v enotni skupni akciji, v kateri so lahko razna društva zastopana po svojih posebnih interesih.

To naj bo pobuda k toli potrebni anketi vseh nacionalnih organizacij za sistematizacijo nacionalnega dela v obmejnem ozemlju. S svojimi vplivi in silami je pričakovati prispevanje vseh narodnih društev, krogov, činiteljev in oblastvenih predstavnikov, da bo v najkrajšem času udejstvena anketa in skupna akcija za nacionalno probujanje in izobraževanje naroda.

Po dosedanjih poteh ne more in ne sme iti več naprej, to izprevideva najbolj učiteljsvo, ki dela vsepovsod ter trpi zaradi teh neznosnih in nevzdržnih razmer.

Potek razprav za izredno skupščino in sporazum v JUU

KOMUNIKE

IZVRŠNEGA IN NADZORNEGA ODBORA

JUGOSLOVENSKEGA UČITELJSKEGA UDRUŽENJA, KI JE BIL SPREJET NA SKUPNI SEJI 18. DECEMBRA 1933 V BEOGRADU.

Izvršni in nadzorni odbor sta proučila sklepe predsednikov banovinskih sekcij, sprejete na seji 15. decembra 1933. v Beogradu. Sejo je sklical g. Đorđe Mirkov, predsednik sekcije iz Novega Sada. Sklepi glase:

1. Konstatiramo, da obstoja dobra volja pri predstavnikih vseh 10 sekcij, da se doseže soglasen sporazum v vseh vprašanih dnevnega reda. Soglasno sta bila izdelana: a) predlog za spremembo pravil; b) predlog skupščinskega poslovnika.

2. Soglasno je sklenjeno, da se skliče izredna skupščina JUU dne 4. marca 1934. v Beogradu s sledečim dnevnim redom: 1. izpremema pravil; 2. skupščinski poslovnik; 3. priobčitev ostavke izvršnega in nadzornega odbora JUU in izvolitev novega izvršnega in nadzornega odbora JUU. Mandat tega odbora traja do prve redne skupščine.

4. Izredni skupščini bodo predsedovali podpredsedniki glavnega odbora.

5. Dosežen je soglasen sporazum tudi v tem, da se na izredni skupščini sestavi skupna lista novih oseb medsebojnega zaupanja.

6. Dosledno temu sporazumu se usmeri v bodoče tudi pisanje »Narodne prosvete« ter preneha v smislu sporazuma tudi nadaljnje izhajanje »Jugoslovenskega učiteljskega glasa«.

Predsedniki sekcij se bodo zavzeli, da se sporazum, sklenjen na tem sestanku, izvede tudi v organizaciji JUU.

Predstavniki sekcij JUU: Ivan Dimnik, za dravsko banovino, Đorđe Mirkov, za dunavsko banovino, Dušan Velimirović, za zetsko banovino, Đuro Logomerac, za savsko banovino (podpisuje ta sporazum, ampak brez pete točke), Dragoslav S. Ostojić, za beograjsko sekcijo, Petar Grego, za primorsko banovino, Stevo Biljčar, za drinsko banovino, za vrbasko banovino podpisuje v smislu priloženega pooblastila za Isajje Mitrovića Đorđe Mirkov, Marko Cvetković, za vardarsko banovino, Uroš Zdravković, član vardarske sekcije, Svetolik Janković, za moravske sekcije, Blagoje Ristić, član moravske, Todor Dimitrijević, član moravske sekcije.

Na te sklepe predsednikov sekcij dajeta izvršni in nadzorni odbor JUU, po vsestranski proučitvi teh sklepov in razmer v udruženju, naslednjo izjavo:

1. Na zahtevo gosp. Đorda Mirkova, pred sestankom predsednikov sekcij, sta dala izvršni in nadzorni odbor pisмено izjavo, ki glasi:

»Na izjavljeno željo predsednikov banovinskih sekcij, ki imajo zaupanje v naše delo, izjavljata izvršni in nadzorni odbor JUU:

V dosego složnega dela v JUU se hočejo člani izvršnega in nadzornega odbora pokoriti vsakemu sklepu, ki ga soglasno sprejmejo predsedniki vseh desetih sekcij.«

Ko sta dala tako izjavo, nista izvršni in nadzorni odbor postavila nikakih pogojev in tudi ne pogojev, da morajo sklepe sprejeti soglasno predsedniki vseh desetih sekcij. Izjavo s tako vsebino je zahteval g. Mirkov, ki jo je na skupni seji izvršnega in nadzornega odbora JUU, ki je bila 5. decembra 1933, in ki ji je prisostvoval do konca, utemeljeval s tem, da mu je taka izjava potrebna za delo na sporazumu.

Vsled tega je neutemeljen očitak opozicije, da sta tako soglasnost zahtevala izvršni in nadzorni odbor.

2. S sklepom v točki 4. da bi na izredni skupščini predsedovali podpredsedniki glavnega odbora in ne predsednik, kakor je po pravih predpisanih, se krši dostojanstvo predsednika in tudi dostojanstvo vseh onih, po katerih zaupanju je bil predsednik na čelu odbora.

Klic po sistematizaciji in koncentraciji javnega dela postaja vedno resnejši in vedno pomembnejši. Če kdo, je učiteljsvo upravičeno zahtevati, da se preide iz kaosa paralelnih in sličnih društev in ustanov, ki tirjajo neekonomsko trošenje energij in pri sedanjih ekonomski krizi tudi tem občutnejše neekonomsko trošenje materialnih dajatev za članarine, liste in prireditve, h koncentraciji teh društev in ustanov in tudi k enotni načelni usmerjenosti istih.

To je resna zahteva vseh javnih delavcev, ki jim ni javno delo — le sport.

Povsod povejmo, da zahtevamo koncentracijo in sistematizacijo javnega dela. Tako ne more in ne sme več naprej!

3. Izvršni in nadzorni odbor mislita, da se jima godi krivica, ker so jih njihovi tovariši izvzeli, da ne morejo kandidirati na njihovi sporazumni listi, dasi sta jim izvršni in nadzorni odbor omogočila sklicanje tega sestanka, katerega namen je bil delovati na sporazumu.

4. Izvršni in nadzorni odbor nista nikomur podala ostavke in je ta konstatacija netočna. To izjavljamo, da ne bi bilo nesporezuma med članstvom udruženja.

5. Izvršni in nadzorni odbor ostaneta tudi nadalje na svojih mestih, dokler ju ne zamenja novi izvršni in nadzorni odbor, izvoljen na prihodnji skupščini.

6. Izredna skupščina se more sklicati in vršiti samo po predpisih pravil JUU.

Vsled tega in v zvezi s sklepi predsednikov sekcij z dne 15. decembra 1933. in pooblastila glavnega odbora z dne 19. oktobra bo izvršni odbor objavil sklicanje in dnevni red izredne skupščine, čim prejme za to pisмено zahtevo od šestih sekcijkih odborov.

JUGOSLOVENSKO UČITELJSKO UDRUŽENJE BEOGRAD.

Beograd, 24/XII 1933 g.

Na dan 15. decembra tek. godine doneta je odluka od strane pretstavnika svih sekcija, da se za 4. mart 1934. god. sazove vanredna skupština udruženja. Ova je odluka već objavljena.

Da bi izvršni odbor imao i pravnog oslonca za saziv vanredne skupštine u smislu donetih odluka saglasno propisima čl. 32. pravila, umoljavaju se upravni odbori svih sekcija, da u najkraćem roku pisмено izveste izvršni odbor, jesu li primili donete odluke i odobravaju li saziv vanredne skupštine, koja se ovim odlukama traži.

Izvršni će odbor na osnovi već dobivenog ovlašćenja od glavnog odbora sazvat vanrednu skupštino, ako se za ovaj saziv izjasne šest upravnih sekcijkih odborova, kao što to pravila propisuju.

Molimo, da nam se pisμένοι odgovori dostave što pre, kako bi izvršni odbor imao vremena za sve pripreme i kako bi se saziv skupštine mogao objaviti na vreme po propisu čl. 34. pravila.

Predsednik: Jugoslav. učit. udruženja: M. Radojević. Damnjan Rašić.

JUU SEKCIJA ZA DRINSKO BANOVINU. Sarajevo, 23/XII 1933 g.

Po pozivu g. Đorđe Mirkova, potpredsednika Gl. odbora JUU i predsednika sekcije za Dunavsku banovinu kao punomoćnika sekcije za banovine: Dravsku, Savsku, Dunavsku, Primorsku i Vrbasku uz pisμένο izjavo Izvršnog i nadzornog odbora da pristaje na sve zaključke koji se donesu jednoglasno od pretstavnika svih 10 sekcija, sastali su se predsednici sa nekoliko delegata 14 i 15. decembra o. god. u Beogradu i sporazumno doneli zaključke o saniranju teških prilika u JUU.

Zapisnik o postignutom sporazumu potpisali su svi predsednici sekcija i delegata beogradske sekcije sa ograndom g. Logomerca za V tačku i tu dali i usmenu obezavu da će zaključke izvesti.

Upravni i nadzorni odbor ove sekcije po izveštaju svoga potpredsednika razmatrao je Zapisnik sporazuma i prilike u udruženju i bio neobično oduševljen što je došlo do sporazuma, da je borba prekinuta i da će se drugarski nastaviti rad u organizaciji.

Baš onda kada smo najviše verovali da je sporazum postignut i da je taj sporazum iskren, da ćemo svi složno poraditi na ostvarenju postignutih zaključaka, izlazi izjava Izvršnog i Nadzornog odbora: »Štav izvršnog i nadzornog odbora JUU« u »Politici« od 21. decembra o. god.

Tom izjavom ne priznaju postignuti sporazum 10 banovina, šta više odriču se i izjave koju su potpisali i dali g. Mirkovu, a koja je bila glavni povod za dolazak u Beograd i baza za pregovore i sporazum.

Do sada smo verovali da se Izvršni i nadzorni odbor bore za načelne stvari, a ova njihova izjava služi kao neoboriv dokument da su kod njih u pitanju samo ličnosti, položaji da ne respektuju volju i zaključke pretstavnika svega učiteljsva da im nije stalo do mira, sloge, reda i rada u Udruženju, njih nekoliko ljudi siju razdor i ometaju pravilan rad u Udruženju.

Naša Uprava donela je zaključak da sve tačke sporazuma lojalno izvede, verujući da će to isto učiniti i ostale sekcijske uprave. Stoga je neophodno potrebno da se vanredna skupština sazove u Beogradu 4. marta 1934. g. sa dnevnim redom:

1) donošenje izmene pravila;
2) donošenje poslovnika;
3) izbor novog Izvršnog i Nadzornog odbora.

Naša je sveta dužnost da poradimo svim silama svojih članova za zajedničku listu kako bi se Damnjan Rašić sa svojim ljudima uklonio sa položaja, sa koga ometa naš progres.

Ovo naše mišljenje šaljem vam zato da nas čim pre izvestite o vašem stavu po ovom celom predmetu kako bi mogli zatražiti od Glavnog odbora saziv Vanredne skupštine i na vreme obavestiti sreska društva da na zborovima izaberu delegate za tu skupštino.

Sekretar: V. Čudarić. Predsednik: Biljčar.

JUU SEKCIJA ZA MORAVSKU BANOVINU. Niš, 25/XII 1933 g.

Na današnjoj skupštini pobedio sporazum sa 36 protivu 2.

Predsednik: Janković.

JUU SEKCIJA VARDARSKJE BANOVINE. Skoplje, 26/XII 1933 g.

Na sednici Upravnog i Nadzornog odbora JUU Sekcije Vardarske banovine u dane 25 i 26. decembra 1933 g. u Skoplju, a posle svestrane diskusije po svima aktuelnim pitanjima naše stalske organizacije, jednoglasno je doneta sledeća odluka:

1) Svesrdno se pozdravljaju inicijatori sporazuma i sređivanje prilika u našem udruženju.

2) U svemu se usvajaju odluke po pitanju sporazuma, donete na sednici pretsednika svih sekcija u Beogradu 14 i 15. decembra 1933. godine.

3) Zahtevaju da se Vanredna skupština JUU sazove u Beogradu 4. marta 1934. godine isključivo u duhu pomenutog sporazuma sa predloženim dnevnim redom, na pomenutoj sednici sekcijkih pretsednika.

4) Osuđuje se ponovni pokušaj Izvršnog odbora da osujeti sporazum u Jugoslavenskoj učiteljskoj organizaciji.

5) Mole se sve sekcije uprave JUU da gornje odluke usvoje i prema njima zahtevaju saziv Vanredne skupštine.

Dostavljajući Vam prednje molite se da nas čim pre izvolite izvestiti o prijemu iste kao i o Vašim odlukama, koje budete doneli u vezi zaključaka svih 10 sekcija pretsednika 15. decembra u Beogradu.

Predsednik Sekcije za Vardarsku banovinu: M. Cvetković. Sekretar: Mitar Mitrović.

JUU SEKCIJA GRADA BEOGRADA. Beograd, 27/XII 1933 g.

Beogradsko učiteljsvo na svom velikom zboru 13. oktobra 1933 g. izjavilo je nepoverenje Izvršnom odboru JUU a tako isto i Sekciji Beograd. Kako ni Izvršni odbor ni uprava Beogradske Sekcije nisu priznavali ovaj zbor kao legitiman, to su tri Beogradska sreska društva na svojim posebnim zborovima ponovo jednoglasno izjavila nepoverenje i Izvršnom odboru i Sekciji.

Uprava Beogradske Sekcije je najzad morala sazvat vanrednu skupštino Beogradske Sekcije radi izbora nove uprave na dan 21. ovog meseca.

Delegati birani za ovu vanrednu skupštino dobili su mandat da birajući novu upravu biraju takve ljude, koji će doslovno izvoditi sve tačke sporazuma od 14 i 15. ovog meseca skupa pretsednika banovinskih Sekcija.

Delegati su takvu upravu i izabrali, čiji je pretsednik postao g. Dragomir Ostojić, koji je kao pretsednik jednog sreskog društva zastupao Beogradsko učiteljsvo na poznatom skupu pretstavnika od 14 i 15. ovog meseca.

Upravni i nadzorni odbor u sednici svojoj od 23. ovog meseca jednoglasno je rešio, da upotrebi sve svoje snage i moć da se poznati sporazum deset sekcija privede u delo, verujući da će i ostale Sekcije uložiti svaki napor da sporazumna lista na dan 4. marta 1934. god. triumfuje.

Radi što jače agitacije za sporazum odmah je rešeno da se sazove zajednički zbor sva tri Beogradska društva na kome će Beogradsko učiteljsvo reći svoju jedinu reč: Zivela sloga u učiteljskim redovima.

Na istoj sednici uprave, uprava je jedno-dušno odala priznanje drugu Đordu Mirkovu,

prvom inicijatoru, a tako isto i drugovima iz Savske, Dunavske, Vrbaske i Zetske Banovine priznajući njihove velike napore.

Pošto pretsednik I. O. g. Damjanj Rašić ne priznaje delo sporazuma, već traži da mu se i pismenim putem dostavi traženje sazivanja vanredne skupštine, to mu je poslat akt ove sadržine:

Pošto je Beogradsko učiteljstvo u nekoliko mahova izjavilo I. O. nepoverenje i tražilo sazivanje vanredne skupštine, to je upravni i nadzorni odbor u punoj svojoj sednici rešio: Ostajući dosledan i veran svima tačkama zaključka skupa svih deset banovinskih pretsednika, moli I. O. da izvoli sazvati vanrednu skupštinu JUU na dan 4. marta 1934 g. u Beogradu sa sledećim dnevnim redom:

- 1) Donošenje izmene pravila.
- 2) Donošenje poslovnika.
- 3) Saopštenje ostavke I. O. ako je bude bilo, u protivnom izjavljivanje nepoverenja ili poverenja Izvršnom i Nadzornom odboru.
- 4) Izbor novog Izvršnog i Nadzornog odbora.

Eto tako je kod nas, u Beogradskoj Sekciji urađeno.

Kao što vidite naša je najsvetija dužnost da radimo na sporazumu i, ako Bog da, Jugoslovensko učiteljstvo će biti onaj faktor, koji zaslužuje svako poštovanje.

Zbog toga potrebno je da svi budemo u stalnom kontaktu.

Sekretar: **Ivan Trinajstić.**
 Pretsednik: **Drag. S. Ostojić.**

JUU SEKCIJA ZA SAVSKU BANOVINU.

Zagreb, 30/XII 1933 g.

U pitanju akcije za sporazum u Jugoslovenskom učiteljskom udruženju, kao i povodom različitih novinskih vesti odnosno izjava pojedinaca u toj stvari, zaključeno je u skupnoj sednici upravnoga, nadzornog i gospodarskog odbora sekcije JUU za Savsku banovinu, u kojoj su učestvovali i članovi glavnog odbora JUU s područja ove sekcije te više pretsednika sreskih društava kao članovi sekcijske uprave, kako sledi:

1) Akcija za taj sporazum nije nikako potekla iz Zagreba niti ju je započeo pretsednik ove sekcije, nego je tu akciju poduzeo g. **Dorde Mirkov**, pretsednik sekcije za Dunavsku banovinu i drugi potpretsednik Udruženja, na čiji je poziv sazvana prvo konferencija u Zagrebu pretsedavnika pet sekcija, koje su se smatrale da su iz izvršni odbor u Beogradu i da čine većinu u JUU. Na toj konferenciji poveli su se dogovori tek posle kategoričke izjave g. Mirkova, da se on prethodno u pogledu svoje akcije sporazumeo kako s opozicijom tako i sa Izvršnim odborom. Na osnovu toga napisane su i potpisane od strane pretsedavnika pet sekcija tzv. zagrebačke tačke za predlog sporazuma.

2) Sekcija za Savsku banovinu uistinu je i htela sporazum, u općem interesu, ali tako, da se u dobroj nameri popušta za obadve strane i uz obostrane žrtve, a ne da se s jedne strane diktira na račun pune kapitulacije s druge strane. U tom smislu pretsedništvo sekcije za Savsku banovinu ostalo je dosledno spomenutim zagrebačkim predlozima sporazuma, koje je g. Mirkov smatrao u svemu dovoljnim za uvođenje mira u učiteljskoj organizaciji. Zato je sekcijka uprava odobrila u svemu i rad svojih pretsedavnika, kako u glavnom odboru tako i na poslednjoj konferenciji pretsedavnika sviju sekcija u Beogradu, posebno i držanje pretsedavnika svoje sekcije, kojim je odbio obavezu isključivanja lica iz sadašnjega Izvršnog odbora za buduću kandidaciju, jer to pravo pripada isključivo budućoj skupštini.

3) Sekcija za Savsku banovinu izjavljuje, da je i sada, i uvek, za pravi sporazum u Udruženju, i naglašava, da je ona sastankom u Zagrebu i omogućila pokretanje toga pitanja, ali pozivom na dosadašnju stalnu svoju lojalnost prema interesima Udruženja i na svoj položaj sa brojem od gotovo četiri hiljade članova u pravu je da traži i izvesne uslove, koje smatra i jedino mogućima i jedino moralnima za osiguranje toga sporazuma. Isključivanjem i iz samoga prava kandidacije za buduću upravu pojedinih lica, koji su do sad u družinskim poslovima vršila časno svoje dužnost, i time oduzimanjem toga prava od skupštine koja je jedina nadležna da odluči kome će dati ili ne dati svoje poverenje, stvara se samo osnova za dalje nesporedume, a naročito i pošto je pozicija na poslednjem sastanku otklonila da se ti naredni izbori provedu tajnim glasanjem, dok je dosad godinama baš ta pozicija stalno tražila tajno glasanje. Zaista je i krajnja potreba, da se u našem Udruženju jedared izvrši potpuno slobodno taj učiteljski referendum, koji dosad nije nikada došao do izražaja, a po tomu da se lojalno pokori većini bilo koja od dvaju strana, u kome slučaju naša sekcija obavezuje unapred na potpunu lojalnost.

4) Ova sekcija smatra, da sadašnji Izvršni odbor na osnovu zaključaka poslednje godišnje skupštine u Ljubljani, kojim je upravu na predlog opozicije njemu data jednoglasno razrešena za poslovanje u god. 1932/1933 i odobren budžet za god. 1933/1934, imade mesoporno pravo na vođenje Udruženja do naredne redovne skupštine, pogotovo kada za to poslovanje nije dosad iznesen nikakav prigovor ili dokaz nekorektnosti. Prema tome je i svako oduzimanje spomenutog prava od izvršnog odbora, dok o tome ne odluči sama skupština koja je jedina i dala mandat upravi, ili dok na to ne pristane i sam izvršni odbor, u protivnosti i s pravilima Udruženja, posebno i obzirom na to, da je Izvršni odbor za materijalno poslovanje i stanje odgovoran za sve tri godine svoga mandata, i to moralno, materijalno i krivično, isključivo redovnoj godišnjoj skupštini.

Dosledno tome naša je sekcijka uprava jednostrano protivna svakom sazivu izvanredne skupštine Udruženja, a još i sa ovih razloga: što dosad ne predležu u smislu pravila nikakve »neodložne potrebe i potrebe općega izraza o nekom pitanju«; što bi po svom zastupanju ta skupština bila nesumljivo krnja; što bi ona dosadašnje razmirice u Udruženju samo pojačala; što na njoj izabrana uprava sa mandatom tek od nekoliko meseci ne bi imala pogovo nikakva ugleda ni snage; što ne treba učiteljstvo u današnje vreme na tako lak način izvrgavati suvišnim troškovima i, naposljetku, što se na narednoj redovnoj skupštini mogu isto tako, ali kud i kamo s većim autoritetom i potpunom pravilnošću, da prihvate sporazumno pravila i poslovniki, kao i da se sporazumno listom, odnosno tajnim glasanjem, izabere i potpuno nova uprava, pošto ove godine sadašnjoj upravi i onako izlazi mandat.

5) Na različne prigovore držanju pretsedavnika naše sekcije, kao i na neke pogrešno u javnosti iznesene pretpostavke o našem gledanju na pitanja u Udruženju i na sam sporazum, ova sekcija izjavljuje, da s njene strane nije nikome ništa podmetano niti su kome deljene kakve lekcije, pa s toga otklanja i svake lekcije za sebe, bilo s koje strane, a posebno da bi bilo ko od ove sekcije hteo osujetiti sporazum iz kakvih »ličnih i sentimentalnih razloga«. Naprotiv postupak u poslednjoj konferenciji u Beogradu bazirao je jedino na ličnim isključivanjima, protiv čega se borila baš naša sekcija, koja s one strane

ne isključuje nikoga ni u kome pogledu za buduću upravu. U pogledu pak »sentimentalnosti s naše strane« ova sekcija izjavljuje, da kod svih časnih ljudi postoje, i treba da postoje, i neki etički momenti i obaveze, kao što su oni i u ovome slučaju, a kojih se naša sekcija po svome moralnom shvatanju treba i hoće da drži, i to bez obzira kako na to gledaju drugi. A da u našoj sekciji ni u koliko ne odlučuju lični momenti, izjavljuje uprava sekcije, da je po svome jednoglasnom zaključku za ova načela, kao i za sav svoj rad, spremna da primi i sve posledice, ako ovašnje učiteljstvo ne odobri ovaj stav, u čemu se, prema tome, sekcijka uprava Savske banovine odista ne slaže s g. Mirkovim, jer je on u Zagrebu izjavio otvoreno i jasno, da on mora da stvori sporazum radi održanja svojih pozicija u sekciji Dunavske banovine.

6) Ostajući trajno na stanovištu istinsko-ga i dostojnoga sporazuma obzirom na interese celine kao i svih sekcija, a naročito uočivši i opće prilike i interese u pojedinim krajevima, naša sekcijka uprava smatra, da je u sadašnjem položaju najpreča dužnost

sviju održati centralno našeg Udruženja i podići ugled centralne organizacije, a što je upravo poslednjim događajima znatno oslabljeno i unazađeno, i zatim, pošto ova sekcijka uprava vidi da u momentima sadašnjih događaja gotovo sve sekcije daju važnost prvo svojim posebnim okolnostima i brigama, da se i naša sekcija što čvršće i solidarnije skupi na svojim poslovima osobito obzirom na date mogućnosti našeg svestranog napretka posredstvom naših domova, ustanova, listova, još jačega prikupljanja članstva po sreskim društvima i t. d. Možda će se i na osnovu takva rada doći do novih ogleda i do sigurnije sanacije u čitavom našem Udruženju, a ova sekcijka uprava i učiteljstvo Savske banovine iskreno žele da to bude što skorije.

U Zagrebu, 31 decembra 1933 g.

Po zaključku iz spomenutih sednica sekcijske uprave za Savsku banovinu:
Duro Logomerac, s. r., Ljuboje Babić, s. r.,
 pretsednik, sekretar.

Brezposelna mladina in naša doba

Vsakega posameznega, kakor tudi večje ali manjše skupine ljudi, obdaja v vsem njegovem življenju, mišljenju, delovanju, stremljenju in zanimanju bolj ali manj trdno sklenjen krog, ki mu ne dopušta, da bi pogledal in zaživel tuj izven njega. Še več, vsakdo se skuša čim bolj usidрати in ustanoviti v tem krogu ter se brani širine v bojazni, da ne bi prišel na veterno, to bi zrahljalo njegovo trdnost in zameglilo njegovo — četudi včasih nepravno in nepopolno, a navidezno jasno — orientiranost v življenju, ki mu jo daje njegov zaprti in zaključeni okvir.

Včasih se pa zgodi, da življenje kljub naši volji in upiranju raztrga in razdere naš varni okvir in tedaj se razprši vsa naša »trdnost, ustaljenost in zakoreninjenost« v nič. Današnje življenje je nele veterno, temveč viharno, ki z lahkotno razdira utrjene okvire, kar ima za posledico tako splošno in številno neorientiranost ljudi.

Kaj pa mladina, okrog katere se še ni utrdil in ustalil okvir njenega gledanja in motrenja? Življenje jo tako silovito in tako mnogostransko udarja, da ji je že zdavnaj postala vsa pripravljenost in zrelost zanj, ki ji jo daje ali »hoče« dajati šola, premajhna in nezadostna. Kaj ti pomaga vse formalno in materialno znanje, ki bi ti ob normalnih prilikah, ko bi takoj zajadral v mirno zavetje, še kolikor toliko zadostovalo, ko pa danes udarja in pritiska življenje moralno in materialno tako silovito nate, da je čiš in klecaš!

Vsa šolska priprava mladine za življenje in njegove zahteve je še prav tako kot v drugačnem času, ki je pa že za nami, danes pa je obliče dobe vse drugo, življenje na moč potencirano, na vse načine otežkočeno in komplcirano.

Najtežje, najhujše in najusodnejše je spoznanje mladega človeka, da življenje ni tako, za kakršnega so ga pripravljali.

Naša doba človeka na široko odpira oči. Tudi v materialnem svetu je postalo vse relativno in labilno, nič ni več absolutno trdnega in stabilnega. Danes še živiš umirjeno in zadovoljno, tvoje duhovno in materialno življenje je dognano in utrjeno, jasno in dosledno. Tvoj položaj ti omogoča zadovoljivo materialno življenje; glede duhovnega pa si prepričan, da je še trdniješ in niti malo odvisno od istočasnega materialnega. Zgodi se pa, da se znajdeš jutri na cesti, brez služ-

be in brez upanja nanjo. Najbližje posledice, ki jih rodi tvoj novi položaj, obrnejo tebe in ves tvoj svet na glavo. Na videz trdni temelji tvoje duhovne stavbe se začno majati, povsod začneš opazati razpoke in trhlost, kjer si še včeraj mislil, da je trden zid. Tvoji nazori se sumljivo preoblikujejo in polagoma izgubljaš tla pod nogami. — Danes pa je na svetu čez 30 milijonov ljudi brez najnujnejših materialnih dobrin! In danes je tudi velika duhovna kriza. Jasen dokaz, kako je človekova duhovna usmerjenost in ustaljenost odvisna od istočasnega njegovega dobrega ali slabega materialnega stanja, čeprav menimo in zatrjujemo, da ni.

V to življenje vstopa mladina, ki nosi v sebi sile in talente, ki jih hoče v življenju izrabiti. V njej se vrši preobrazba, ki jo zahteva tisto življenje, ki ga nihče, kdor ga ni sam občutil, ne bo nikoli prav spoznal in razumel. Njena duševnost se oblikuje ob čisto posebni obliki življenja, ki jo ustvarja brezposelnost, to je, ob materialno najbolj pomanjkljivi obliki. In kakor lahko govorimo o psihologiji raznih dob in stanov, prav tako bomo lahko razpravljali o psihologiji brezposelnosti.

Vzemimo mladega človeka v najlepši dobi njegovega življenja, s silno tendenco izrabiti svoje sile, delati, ustvarjati, ki si ne more urediti rednega in pravega življenja, ker nima za to materialnih pogojev. Glavni njegov znak je, da je radikalno misleč, da vsaki stvari brezobzirno gleda v bistvo. Kakšna bo slika takega človeka o življenju in o drugem človeku? Kakor nima on ničesar drugega razen golega življenja, brez vsakih prednosti, naslovov in socialnih položajev, tako bo tudi v vsakem drugem gledal edinole človeka. Ker je njemu onemogočeno doseči karkoli, se mu bo zdelo malenkostno vse tisto, kar dela med drugimi razlike in stopnjo večje ali manjše važnosti.

Približno enaki življenjski pogoji tvorijo iz vseh milijonov brezposelnih nekako zajednico, v kateri se nehotno oblikujejo njih enotne težnje in gledanje na svet.

Če je mladina navidezno odtrgana od pravega življenja, če ji brezposelnost nekako zabranjuje aktivno poseganje v življenjski tok, vendar s tem še ni rečeno, da ne more kljub brezposelnosti posegati v splošno kulturno snovanje sveta. Njene sile jo priganjajo

Tovarišu Antonu Brumnu v spomin

Veličastno so doneli božični zvonovi in oznanjali mir ljudem na zemlji. Toda vmes je turbojno klenkal mrtvaški zvon ter nam sporočal, da je za vedno šel od nas in našel svoj večni mir blagi tovariš, upokojeni šolski upravitelj, **Anton Brumen**. Tako nenadno, nepričakovano nam je prišla žalostna vest, da niti ob njegovem odprtem grobu nismo mogli verjeti, da nas je resnično za vedno zapustil. A ni ga več. Tam na pokopališču starodavnega Ptujja ob strani svoje ljubljene hčerke sniva svoj večni sen. Na Stefanovo smo ga spremili na njegovi zadnji poti. Bil je to sprevid, kakršnega Ptuj malokdaj vidi, pač jasen dokaz, kako priljubljen je bil pokojnik. Razen ogromne množice, ga je spremljalo k zadnjemu počitku nebroj tovarišev od blizu in daleč. Po pretresujočih slovenskih obrednih molitvah, katere je opravil ptujski prošt ob asistenci dveh svečnikov, je spregovoril tovariš **Anton Hren**, ki je v srce segajočih besedah slikal pokojnika kot učitelja, moža dela in tovariša. V imenu prebivalstva Tezna, kjer je pokojni na zadnje služboval, sta se še poslovila od vzornega učitelja gg. **Tomazič** in **Vitez**. Davno so že odjeknili zadnji akordi žalostinke, mrak je že legel na zemljo, ko se je začela razhajati mnogobrojna množica.

Pokojni tovariš Brumen je bil rojen 1874. leta pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Ko je l. 1894. dovršil mariborsko učiteljsko, je služboval kot učitelj pri St. Vidu pri Ptujju, ter kot šolski voditelj na Kapli v Čadramljah pri Oplotnici ter nazadnje na Teznu pri Mariboru. Sama eksponirana mesta! Povsod so butali ob njega valovi nemstva in renegatstva. Toda mož je stal trdno kakor skala sredi morja. Vedno je nastopal taktno in z njemu dano mirnostjo, tako da so ga morali spoštovati njegovi najhujši narodni nasprotniki. Zlasti na Kapli na zapuščenem Kozjaku je imel težko stališče. Šola je bila utrakvistična ter spadala pod okrajno glavarstvo Lipnica. Cer-

kev pa je spadala pod graško škofijo. Pokojni graški knezoškof Schuster je hotel odpraviti v tej župniji slovenske pridige. Za tozadevne informacije se je obrnil tudi do nadučitelja Brumna. A ta mu je namerno odločno odsvečeval in škof je bil toliko uviden, da je poslušal Brumnov nasvet. Tako je pokojni tovariš ohranil kapelski cerkvi slovensko božjo besedo, odatno temu slovenskemu ljudstvu materni jezik in najbrž naši svobodni Jugoslaviji lep kos slovenske zemlje. Po preobratu mu je poverila šolska oblast vodstvo do takrat nemške šole na Teznu pri Mariboru, katero je spremenil v najkrajšem času v žarišče slovenske prosvete industrijskega mariborskega predmestja. Po 32 letnem službovanju je stopil v zaslužni pokoj ter se naselil v svoji prijazni vili na Ptujju. Toda ni mu bilo dolgo dolgo uživati pokoja. Nenadoma in ko se je najmanj nadejal, je prišla neumljena bela žena ter ga izrgala iz kroga njegovih dragih.

Kakor je bil skrben, ljubeč oče svoji družini, tako je bil blagohoten predstojnik podrejenemu učiteljstvu ter vsem iskren in dober tovariš.

Ko sem pred 24. leti nastopil pri njem svojo prvo učiteljsko službo, me je nad vse ljubeznivo sprejel. In še danes slišim besede, katere mi je takrat dejal: »Želim Vam obilo sreče v lepem učiteljskem poklicu in prosim Vas, delajte vedno, kolikor morete za naš mili slovenski narod.«

Da, dragi tovariš, tudi ti si vedno delal za naš mili narod. In ta narod se danes v tugi klanja tvojim manom in ti ob tvojem svezem grobu v hvaležnosti kliče: Slava tvojemu spominu!

Fran Golež.

Drobiž iz učiteljske torbe

(Nabral -nč-)

Pred tremi leti nam je dala »Modra ptica« v prevodu Rudolfa Kresala sijajno knjigo: »Gösta Berling«, ki jo je napisala **Selma Lagerlöf**. Ves kulturni svet je te dni proslavil

čestit jubilej odlične švedske pisateljice 75 letnice njenega rojstva. Vredno je, da se je spominjamo tudi v našem Učiteljskem tovarišu«, saj je odlična literarka naša stanovska koleginja. Po pravici so pisali o njej vsi svetski listi: Dva sta, ki sta osvojila do sedaj ves svet: Aleksander Veliki — z mečem in Selma Lagerlöf — z ljubeznijo, ki jo je propovedovala i v učilnicah i z besedo in v svojih knjigah. Gospodična Selma pa je praznovala svoj visoki jubilej skrito in tiho, v samotnem švedskem naselju v Marbachu, na nekdanjem posestvu svojih staršev, ki pa je s časom prišlo v tuje roke. Spolnila se ji je dolgoletna, vroča želja, da je s prihranki učiteljske plače, s književnimi honorarji ter z Noblovo nagrado pridobila nekdanji dom svojih staršev spet v svoje roke; in zdaj obuja tam spomine na leta prošlosti, sredi svojih dragih seljakov. Kakor bi hotela potrditi dognanje — žrtvovala sem svoje življenje vasi in svojim vaščanom. Jugoslovanski učitelji smo na svojo odlično tovarišico ponosni in ji pošiljamo tja na daljni mrzli sever iskren, topel pozdrav!

V Bolgarski, kamor so bile te dni zaradi poseta carske dvojice obrnjene naše oči, praznujejo tudi krstno slavo sofijske univerze. Za kulturni razmah naše bratske države naj govori ta številka: v letošnjem letu, tako je povedal na krstni slavi rektor Karaoglanov — je vpisanih na univerzi 6.672 dijakov. Univerzitetna krstna slava, ki se vrši vsako leto na god sv. Klimenta je velik prosvetni praznik po vsej državi. Svečanostim sta prisostvovala tudi kralj Boris in kraljica Ivana, slavnostne večerje pa so se udeležili mimo drugih visokih osebnosti tudi vsi ministri.

V Beogradu so te dni proslavili 40 letnico obstoja društva: »Kralj Stefan Dečanski«, ki skrbi za vzgojo gluhanome dece. Svečanosti se je udeležila tudi Nj. V. kraljica Marija s svojo suito. Društvo predseduje znani beograjski finančnik **Djordje Veifert**. Svečanosti so dokazale, kako velike simpatije ima imenovano društvo v naši prestolici, s tem pa je

bil podan tudi dokaz, da skrbi naša prestolnica prav lepo za našo najbednejšo deco, za naše gluhanome.

V okviru pravkar navedenih svečanosti 40 letnega obstoja društva: »Kralja Stefana Dečanskega« se je vršila velika razstava risarskih in ročnih del, ki so jih izvršili gojenci imenovanega zavoda. Izdelki so dokazali njih dovršeno šolo, nekateri izdelki pa so predstavljali javnosti doslej skrite umetnike. Ob tej priliki je žela mnogo pohvale učiteljica risanja, naša tovarišica **Ljubica Nikolajević**. Gluhonome deco poučuje že 13 let. Vzgoji gluhanome dece pa se je posvetila na izrecno željo svojega, zdaj že blagopokojnega očeta **Svetomira Nikolajevića**, ki je bil velik pokrovitelj defektnih dece in je posvetil vse svoje življenje plemenitemu cilju: pomagati slepi in gluhanome deci. Prav on je bil tisti, ki je dal pobudo za ustanovitev društva, ki praznuje zdaj 40 leto svojega obstoja in dela. In mu je bil tudi sam prvi in dolgoletni pretsednik ter je tudi svojo hčerko navdušil, da se je posvetila vsa vzgoji dece, ki jo je usoda tako težko udarila.

V ilustracijo k manjšinskemu šolstvu navajamo naslednjo statistiko.

Na Madjarskem je okrog pol milijona Nemecev. Imajo: 50 nemških in 118 nemško-madjarskih šol = skupno 186 šol. Ena nemška osnovna šola pride na 3281 pripadnikov nemške manjšine.

V ČOS je okrog 700.000 Madjarov. Imajo: 791 čistih madjarskih in 49 mešanih, skupno 840 šol, ali še točneje povedano 1702 razreda. V teh razredih poučujejo 1304 učitelji madj. narodnosti. Ena madjarska šola pride že na 880 pripadnikov madjarske narodne manjšine. Po statistiki je v ČSR: 89.411 madjarskih osnovnošolskih učencev, od teh jih obiskuje 83.411 madjarske razrede. 6.000 je namreč razkropljenih v čistih češkoslovških krajih, koder ni pogojev za osnovanje manjšinskih razredov. — Vsekakor zanimiva primerjava je 3281 : 880!!!

k aktivnosti, da stopa v sredo življenja; in še to prednost ima, da ni niti najmanj obokvirjena s kakršnokoli nepotrebno zaključnostjo. Res, da stoji na vihnem, a ji je zato omogočen neomejen pogled v življenje.

Del te mladine, ki so ji »zaprti vrata v življenje«, so tudi mladi brezposelni učitelji. Če jih poleg nezmanjšanih sil krepi še jasnost njih cilja in namena ter neskaljen pogled v

dogajanje okoli njih in če bodo občutili vso veličino še nestorjenega dela pred seboj v kulturnem, narodnostnem, vzgojnem in gospodarskem pogledu, bodo brez dvoma mnogo ustvarili. Njih glavna naloga je, da izvršijo vse delo, ki ga vidijo pred seboj in da dajo onim, ki pridejo za njimi to, česar zdaj njim primanjkuje.

Drago Košmrlj.

Splošne vesti

VAŽNA OBLETNICA.

V soboto 6. januarja mine pet let od onega zgodovinskega dne, ko je naš modri vladar Nj. Vel. kralj Aleksander I. z energičnimi ukrepi prekinil medsebojne borbe političnih strank. S svojim manifestom je prekinil vse bratske spore, izzyvane po demagoških načelih raznih strank in onih njihovih voditeljev, ki so vedno in povsod iskali le svoje osebne koristi. In taki voditelji strank so bili posredniki med narodom in vladarjem. Povsem jasno je, da jih je Nj. Vel. kralj odklonil z izjavo, da naj obstojata v državi le narod in kralj. Ljudstvo se je oddahnilo in vrglo s sebe vso težino strankarskih demagogij. Narod je kaj kmalu spoznal blagodat teh ukrepov ter si ne želi več borb, marveč mirno in stvarno delo.

Tudi učiteljstvo je pozdravljalo pred petimi leti kraljeve ukrepe in jih še danes pozdravlja. Ravno učiteljstvo je od nekdanj na svojih ramenih najbolje občutilo sadove strankarskih borb. Vsled tega si je vedno želelo miru, da zamore vse svoje moči posvetiti prosvetnemu in gospodarskemu delu v korist

šole, naroda in države. In to je prinesel 6. januar 1929. Tega datuma se ravno učiteljstvo z veseljem in hvaležnostjo spominja.

— SEJA PREDSEDNIŠKEGA ZBORA bo 14. januarja v Ljubljani.

— Učitelji-občinski odborniki naj zanesljivo javijo svojim sreskim učiteljskim društvom svoje izvolitve s potrebnimi podatki, da jih ta pošljejo sekciji. Istočasno naj tudi izjavijo, ali bi se udeležili posebnega tečaja, na katerem bodo v obravnavi vprašanja uprave, gospodarske, socialne, kulturne politike podeželske občine.

— Akcijski odbor združenja borcev Jugoslavije priredi dne 7. januarja 1934 ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Uniona javno zborovanje, ki bo veljalo proslavi 5. obletnice 6. jan. manifesta Nj. Vel. kralja Aleksandra in obuditi idej, ki jih vsebuje.

— Krožek brezposelnih učiteljev in učiteljic za ptujski srez s sedežem pri Sv. Miklavžu, se iskreno zahvaljuje sreskemu učiteljskemu društvu v Ormožu za denarno podporo in ostale ugodnosti.

Osebne zadeve

ODLIKOVANJA.

Beograd, 26. dec. 1933. S kraljevim ukazom so odlikovani z redom sv. Save 2. stopnje: Josip Plečnik, profesor ljubljanske univerze; z redom jugoslovanske krone 3. stopnje dr. Metod Dolenc, profesor ljubljanske univerze in dr. Karel Oštr, profesor ljubljanske univerze; z redom sv. Save 3. stopnje Josip Mazi, ravnatelj prve realne gimnazije v Ljubljani; z redom sv. Save 4. stopnje: dr. Josip Mal, upravnik Narodnega muzeja v Ljubljani, Josip Breznik, načelnik prosvetnega oddelka banske uprave v Ljubljani, Srečko Brodar, profesor na gimnaziji v Celju; z redom jugoslovanske krone 5. stopnje Franc Vrhovnik, inšpektor prosvetnega oddelka na banski upravi v Ljubljani, Ivan Levar, član Narodnega gledališča v Ljubljani, Maks Hočevar, upravitelj meščanske šole v Ljubljani, Jovan Gačnik, upravitelj osn. šole v Guštanju; z redom sv. Save 5. stopnje Vidko Jurko, upravitelj osnovne šole v Dolu pri Hrastniku, Anton Kuhar, učitelj v Trbovljah in Ljubu Dermelj, učitelj v Ljubljani.

—i Napredovali so učitelji (-ce) v VIII. skupino: Grum Andreja iz Gaberka, Potuščničk Emilija iz Makol, Ranfl Ivana iz St. Vida, Rainer Meta iz Braslovč, Vodenik Martina iz Maribora, Perko Franja iz Vrhpolja, Pipa Rudolf iz Šmarjete, Vutkovič

Srečko iz Sevnice, Erker Milan iz Petešovec, Zupan Ivan iz Vel. Doline, Kmecl Božena iz Dobovca, Jutraž Dora iz Ljubečane, Petelin Marija iz Roba, Pizek Katarina iz Strigove, Potočnik Matilda iz Griž, Lukovšek Ivana iz Javorjev, Bostelega Marija iz Rajhenburga, Žen Danica iz Dvora, Robinšček Srečko iz Šoštanj, Lužar Zofija iz Radencev, Borko Angela iz Sv. Jakoba v Slov. gorah, Šepce Karol iz Sv. Tomaža, Jeseničnik Ana iz St. Ilje pod Turjakom, Lah Ida iz Črešnjevcev, Senčar Franja iz Vučje vasi, V VI. skupino: Černut Ljudmila iz Jesenic, Mikl Ciril iz Ljutomera, Rakovšček Marija iz Braslovč, Dragan Ljudmila iz Ljubljane, Černovšek Marija iz Maribora, Stefanciosa Anton iz Donačke gore, Jurgl Antonija iz Loke pri Zid. mostu, Mušič Matilda iz Jesenic, Skalovnik Zora z Brega pri Ptuj, Šivic Melita iz Breznice, Vagaja Ana iz Jesenic, Petan Cecilija iz Sromelj, Šetina Helena iz Apač, Planer Marija od Sv. Pavla pri Preboldu, Čarman Iva iz Vel. Trna, Čander Julija iz Hrastnika, Kovič Leopoldina iz Jevnice, Kerbler Antonija iz Ptujске gore, Pirnat Viktor iz Ljubljane, Zemlič Josipina iz Ljubljane, Ambrožič B. Ivana iz Dolnje vasi, Est Marija iz Ljubljane, Hrvat Ivan iz Ihana, Casagrande Ljudmila iz Stranj, Celar Marjana iz Kamne gorice, V V. skupino je napredoval Grum Rado, sreski šolski nadzornik za mesto Ljubljana.

in njegova družina, kadar oboli, od začetka bolezni brezplačno zdravniško pomoč, vsa potrebna zdravila in pomožne pripravke za zdravljenje. Tudi specialno zdravljenje v kopalščih in zdraviliščih je s tem v resnici potrebnim trajno omogočeno.

V drugih državah imajo na ta način izvedeno zavarovanje in nam kaže to zavarovanje lepe uspehe. Z izvedbo takega zavarovanja pa bi se tudi kriza zdravniškega stanu znatno ublažila. Zato to vprašanje ni aktualno samo za učiteljstvo, zanimati mora enako tudi državno upravo in vso našo javnost.

Slokan Filip.

Šolski radio

—r XIII. teden. V petek dne 12. januarja bo govoril g. Sicherl Janko »O smučanju«. Razpored: 1. Uvodna beseda (Razvoj in pomen smučanja, smučka oprema). 2. Smučka tehnika v zvezi z gimnastičnimi vajami. (Osnojni pojmi, drsanje v ravnem, v breg, obrat, smuk, plug, pluzni lok.) Poslušalci naj pripravijo »Naš rod« št. 3. stran 90; dalje poljubno šolsko knjigo s trdnimi platnicami, ki bo nagnjena predstavljala umetni breg ter dva nekoliko ukrivljena zobotrebca (smučice).

—r Kmetijska radio predavanja. V soboto dne 6. januarja ob 7. uri 45 min. O selekciji kulturnih rastlin I.; g. ing. Ferlic Bogdan. Ob 16. uri: Zimska dela v sadovnjaku; g. Flego Anton. V nedeljo dne 7. januarja ob 7. uri 45 min. O eksotah v gozdu; g. ing. Tavčar Karol. Ob 16. uri: Kisanje krme; g. ing. Sadar Vinko.

Stanovska organizacija JUU iz sekcije

POZIV
VSEM UČITELJSKIM DRUŠTVOM
DRAVSKE BANOVINE!

1. Vsa društva naj tekem januarja poravnajo zaostala članarina do inkl. decembra, sicer bo sekcija primorana predlagati na prihodnjem občnem zboru društvenih predsednikov, društva z večjimi dolgi, v črtanje iz svojega združenja. Tekom prihodnjih dni dobe vsa društva obračune in prosimo takojšnjih nakazil v breme izkazanih saldov.

Prenočujte v Zadružnem prenočišču

Preje: HOTEL TRATNIK • Nabavljalne zadruge uslužbencev drž. železnice
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠTEV. 25

Udobne sobe.

CENE: Soba s toplo in hladno tekočo vodo, centralno kurjavo, kopalnico in takso od Din 16— do Din 22— za osebo. Prenočevati morejo železničarji, učitelji in vsi drugi državni in samoupravni uslužbenci in upokojeanci (ter člani njihovih rodbin), ki so člani katerekoli zadruge, ki je včlanjena v Savezu Nabavl. zadrug drž. uslužbencev.

2. Članarina naj se vplačuje vedno mesečno vnaprej. Pobero jo naj upravitelji (-ce) ali poverjeniki (-ce) ter jo naj takoj po izplačilu mesečne plače oddajo društvenemu (-i) blagajnikub(-ci). Ta pa nakaže skupno vsoto najkasneje do 15. vsakega meseca glavnemu blagajniku sekcije.

3. Mesečne prijave naj se redno in točno pošiljajo sekciji. Vsaka prijava se mora glede števila članstva vjemati s prejšnjo. Tudi te prijave naj bodo vsaj do 15. vsakega meseca pri sekciji.

4. Upravitelji (-ce) se naprošajo, da ukrepejo potrebne korake pri krajevnih šolskih odborih v svrhu poravnave oziroma plačila zaostale naročnine »Popotnika«, ki sega že v visoke tisočake.

5. S posebno okrožnico je naprosila sekcija vsa učiteljska društva, da prispevajo po danih možnostih za kritje stroškov tečaja brezposelnih učiteljskih abiturientov. Dosedaj se je temu vabilu odzvalo 15 učiteljskih društev. Primanjkljaja pa je še Din 5.780'75, katerega zneska pa glavna blagajna sama ne more kriti. Prosimo, da tudi ostala društva nakažejo sekciji v to svrhu primeren znesek.

6. Sklep zadnje banovinske skupščine je bil, da ustvarimo za članstvo dravske banovine obrambni ali zaščitni sklad na ta način, da se o tem vsa društva izjavijo. In če bo večina društev, oziroma članstva za to, se uvede v letu 1933./34. enkratno obvezno plačanje á Din 5— od vsakega člana. Ker se je za ta neobhodno in nujno potreben sklad izreklo že 25 učiteljskih društev, je postalo plačanje tega prispevka obvezno za vse organizirane člane naše sekcije. Zato prosimo, da društva, ki določene prispevka še niso pobrala pri svojih članih, store to čimprej, ker je imela sekcija dosedaj že mnogo stroškov v raznih zaščitnih primerih načelne važnosti. O tem skladu bo vodila sekcija poseben račun, ki ga bo izkazala vsakokrat ob zaključku letnega obračuna.

Predsednik: Blagajnik:
Ivan Dimnik. Rado Grum.

iz društev:

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V KRA-
NJU bo zborovalo v ponedeljek 15. jan. t. l. ob 9. uri na stari šoli v Kranju.

Dnevni red:

1. Situacijsko poročilo.
2. O kmetsko-nadaljevalnem šolstvu, ref. tov. Rupret V.
3. O nabavljajnih zadrugah, ref. ravnatelj Košnik.
4. Dopolnilna volitev odbora.
5. Predlogi in slučajnosti.

Odbor.

Poročila:

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V KO-
ČEVJU je zborovalo dne 7. decembra 1933. l. v Kočevju ob navzočnosti 57 članov, kar znaša 44'8%.

1. Gospa dr. Pirkmajerjeva je referirala o Lavtarjevi metodi in o učenem načrtu za nižje organizirane šole po Lavtarjevi metodi. 2. Tov. predsednik je orisal situacijo v glavni upravi JUU, govoril o sodelovanju učiteljstva pri zadnjih obč. volitvah in priporočal udeleževanje v javnih korporacijah. (Živahna debata.)

3. O delu učiteljstva pri PRK in PJS je iznesel prav lepe načrte tov. Vodopivec, a tov. predsednik je podal smernice, kako usmeriti naše javno udeleževanje in opozoril na težkoče, ki ovirajo učiteljevo delo.

4. a) Za spomenik Veljku Čubriločiču nakaže društvo znesek 100 Din iz društvene blagajne.

b) Sprejme se poslovnik stanovskega razsodišča.

Herman Kmet, preds. Čok, Antonija, taj.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL je zborovalo dne 9. dec. 1933. v Ljubljani.

Tov. predsednik je sporočil društvu zahvalo g. E. Gangla za čestitko, ki mu jo je bil poslal ob njegovih 60letnici. Na predlog tov. Alojzija Kržišnika ga je društvo izvolilo za častnega člana društva. Predsednik se je nato spomnil nastopov UPZ, pozdravil »Delovno občestvo kmetiško nadaljevalnih šol; ostro pa je obsodil pisanje naših dnevnikov, ki na dolgo in široko ter z neko naslado slikajo grozovite umore in priobčujejo cele romane o življenju in hudodelstvih moralno popolnoma propalih bitij, kar silno kvarno vpliva, posebno v sedanjih težkih časih na šibke, živčno oslabele ljudi, še celo pa na nezrelo mladino.

Skupščina mu je glasno pritrjevala, ko je predlagal, naj bi sekcija posredovala, da bi odločujoče oblasti to preprečile.

G. dr. Mihelak od ZKD je predaval o »Gospodarskih problemih v okviru gospodarske krize«. Podal je jasno sliko zgodovine denarstva. Učiteljstvo je bilo s predavanjem izredno zadovoljno. Zahvalo g. predavatelju je izrazilo s dolgotrajnim ploskanjem.

Sreski šol. nadzornik tov. Urbančič je nujno priporočal, da bi se šolska upraviteljstva in učiteljstvo naročilo na publikacije Slovenske šolske Maticice. Opozoril je učiteljstvo tudi na izdelavo podrobnih učnih načrtov in dal nekaj navodil.

Tov. Kokot je predlagal, naj bi se učni načrti vsaj 2 leti preizkusili, preden bi se dokončno izdelali.

Tov. Pleškova je dala navodila učiteljicam, ki se žele udeležiti počitniškega tečaja za učiteljice gospodinjstvo nadaljevalnih šol.

Opomniti je vredno, da so bili člani splošno zelo zadovoljni z zborovanjem.

Zdravko Mikuz, preds. Lenarčič Ana, taj.

— JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO GORNJI GRAD je zborovalo 9. dec. 1933 v Rečici ob Savinji. Navzočih 72%.

Ker se pri zborovanju dne 21. okt. 1933 (občni zbor) ni izčrpal dnevni red, se je ta nadaljeval.

Tov. predsednik Rozman Avgust otvori zborovanje in pozdravi navzoče, imenoma pa tov. sekcijskega tajnika Kumelja Metoda in sreskega šol. nadzornika Korbana Josipa.

Zapisnik se odobri, le resolucija — glede predsedniškega zbora 13. maja 1933. v Ljubljani — sprejeta na zadnjem zborovanju se po vsestranskem poročilu sekcijskega tajnika umakne.

Poročilo tajnice je soglasno sprejeto. Tov. blagajničarka je dobila razrešnico, ker so računi v lepem redu.

S svojim taktičnim nastopom si je pridobil zaupanje članstva tov. sekcij. tajnik Kumelj Metod. Poročal nam je o tekočih zadevah sekcije in članstva. Iz poročila smo posneli, da se sekcija vsestransko trudi, da bi nam izposlovala kar največ mogoče. Po začetni poti, katero hodi, bo gotovo uspeša, sebi v čast, nam v korist.

V svrhu sanacije razmer v JUU naj se po možnosti skliče izredna državna skupščina, ki naj sprejme nova pravila, po katerih bo prihodnja redna državna skupščina izvolila novo upravo.

Za spomenik Veljku Čubriločiču, učitelju heroju, se določi iz društvene blagajne 50 Din. Isto tako se nakaže na predlog tov. predsednika za »Učit. domove« v Mariboru in Ljubljani po 150 Din. — Članarina ostane stara 160 Din.

Novi poverjenik za Slov. Šol. Mat. je tov. Zehelj Alfred.

Za banov. razstavo šol. vrtov je bil izvoljen pripravljalni odbor: Avgust Rozman, predsednik, tov. Rainer, Petrač, Tratnik, Počkaj, odborniki.

Prihodnje zborovanje bo 10. febr. 1934. na Ljubnem.

A. Rozman, preds. Černe Iva, tajnica.

— JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVO MESTO je zborovalo dne 21. oktobra 1933 v Novem mestu. Navzočih 58'3%.

Tov. predsednik Menard Vilko pozdravi navzoče in poziva na intenzivnejše delo za utrjevanje nacionalne zavesti med narodom. Toplo priporoča delo v političnih organizacijah, ki so osnovane na temelju narodnega in državnega edinstva.

Nato se obravnavajo sekcijske okrožnice. Sklene se zbrati podatke o nenastavljenih tov. abiturientih. Prizadete naprošamo, da se nam javijo. Sklene se prispevati od vsakega društvenega člana mesečno á 1 Din odseku za brezposelne abituriente, kateri naj ob koncu leta poda o potrošenem denarju obračun.

Dalje poroča tov. predsednik o delu odbora med počitnicami. Intervenovalo se je pri našem narodnem poslancu, sreskem načelniku in JNS glede pravilnika k zakonu o narodnih šolah in učiteljske stalnosti. O počitnicah je priredilo društvo dobro uspel rokotovni tečaj, ki ga je vodil požrtvovalni tov. Zukovec. Intervenovalo se je tudi v številnih osebnih zadevah prizadetih tovarišev.

Nato poda tov. predsednik poročilo o banovinski in glavni skupščini. Tov. Sušnikova poda blagajniško poročilo za minulo poslovno leto, tov. Ivanetič pa tajniško poročilo. Poročila se sprejmejo z odobravanjem na znanje.

Razmotrivalo se je o podrobnih učnih načrtih, o zbrani snovi domoznanskega pouka, o »Slovenski šolski maticici« in okrajni učiteljski knjižnici.

V začetni odbor so bili izvoljeni Menard, Zukovec in Ivanetič.

Dne 2. decembra 1933. je imelo društvo svoje drugo zborovanje v Novem mestu. Navzočih je bilo 70'8% članov.

Uvodne besede posveti tov. predsednik 15letnici obstoja naše države in programu

učiteljstva pri delu za utrjevanje državne za-
vesti in konsolidaciji naše domovine.

Sklene se prispevati za spomenik Velku
Čubriloviću 100 Din iz društvene blagajne.

Za sestavo podrobnih učnih načrtov se
določita za posamezne tipe šol po dva tova-
riša(-ici).

Odsek za šolsko vrtnarstvo se pokliče v
življenje.

Nato poda g. dr. Pirkmajerjeva svoj za-
nimiv in aktualen referat o Lavtarjevi metodi.
Navzoči so z zanimanjem sledili izvajanjem
g. predavateljice. Tov. predsednik se zahvali
gospoj dr. Pirkmajerjevi za njeno požrtvoval-
no delo, ki ga vrši s svojimi predavanji za
napredek našega šolstva.

Radi deljenega mnenja glede kompetence
se likvidacija UFS ni izvršila, ker je potrebno
zbrati še tozadnevne informacije.

Menard Vilko,
predsednik.

Ivanetič Alojzij,
tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V OR-
MOŽU je zborovalo dne 9. decembra 1933. v
Ormožu. Zborovanje se je udeležilo 61%
članstva ter brezposelni učitelji-abiturienti.

Sklenjeno je bilo, da se vabijo k zborovan-
vanjem abiturienti, kjer se lahko oglašijo k
besedi. Radi knjig naj se obračajo na knjižni-
čarje posameznih šol, radi nastopov na sresko
načelstvo. Iz društvene blagajne se nakaže
krožku brezposelnih 200 Din, enemu najbed-
nejšemu pa 100 Din.

Predavanja: Ob 60 letnici Engelberta
Gangla; S. Vittori. V počastitev Ganglove
obletnice se nakaže iz društvene blagajne
100 Din Učiteljskemu domu v Mariboru.

Pogledi v bodočnost kmetijstva; V. Kle-
menčič.

Za postavitev spomenika tov. Veljku Ču-
briloviću se nakaže iz društvene blagajne
25 Din.

Prispevke za ZKD za prevzem ljubljan-
ske radio postaje nabira med udeleženci tov.
Vennigerholz in nabere 50 Din.

O Mlad. matici poroča tov. Vadnjal: Šte-
vilo naročnikov je za 46 višje od lanskega
leta. 36% naših otrok je naročnikov Mlad.
mattice.

Radi ustanovitve kluba prijateljev kmet-
ske kulture smo mnenja, da ni pravilno, da se
ustanavlja toliko društev in klubov. Bolje bi
bilo, da se pri enem društvu ustanovijo odse-
ki ali naj se pa vsa ta društva združijo. Ne-
upravičeni napadi v časopisju, kot je bil v
Pohodu naj izostanejo.

Predlogi:

1. Članstvo ormoškega učit. društva je z
zadoščenjem vzelo na znanje intervencijo
JUU, sekcije v Ljubljani glede nedavno izve-
denih upokojitev in premestitev in zahteva,
da organizacija zastavi vso svojo silo, da se
persekcije nad učiteljstvo, ki jih pogosto
povzročajo neodgovorni činitelji na škodo pri-
zadetih, šoli in ugledu učiteljskega stanu ne
ponove in da se vztrajno bori za to, da se

brez predhodnega disciplinskega postopka ne
more prenesti noben učitelj in da se čim
prej uzakoni zakon o učiteljski stalnosti.

2. JUU, sekcija za dravsko banovino naj
posreduje pri kr. banski upravi, da se izda-
jajo navodila, kako naj se ustreza odloku,
istodobno z izdanjem odloka samega.

3. Izdelava načrtov šolskih okolišev naj
se preloži do definitivne ureditve komasiranih
občin in šolskih okolišev.

Prihodnje zborovanje bo dne 3. feb. 1934.
M. Megla, preds. Olga Šijančeva, tajnica.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V BRE-
ŽICAH je zborovalo 3. XII. 1933. v Brežicah.
Navzočih 54 članov.

I. G. dr. Janko Drnovšek, odvetnik iz Bre-
žic, je govoril o Josipu Pilsudskem, njegovem
življenju in vztrajnem političnem delu tvorca
nove Poljske. Predstavil ga je kot člana tri-
umvirata velikih mož: kralja Aleksandra, Ma-
saryka in Pilsudskega. Kot smo že precej
storili za zblizanje z bratskim češkoslovaškim
narodom, tako smo še vse premalo za zbliz-
anje s Poljsko. Naj bi bili učitelji zopet pio-
nirji panslavizma in velike ideje, da presto-
pimo v slovansko tisočletje, ko naj po vsej
pravici vzamejo Slovani usodo Evrope v svo-
je roke.

II. a) Za spomenik pok. tovarišu Veljku
Čubriloviću se prispeva primeren znesek iz
društvene blagajne.

b) Soglasno so bili odobreni razni pred-
logi, ki jih je pripravil društveni odbor in
odposlal na pristojna mesta: odpust učencev
iz narodnih šol, učni načrti, stalnost učitelj-
stva narodnih šol, kmetijsko-gospodinjstvo
nad. šolstva, matični listi in katalogi, dostava
»Učit. tovariša« brezposelnim tov. abiturien-
tom, program prihodnjega zborovanja.

c) Po predlogu tov. poročevalca so bili
stilizirani izpreminjevalni predlogi za spre-
membo pravil.

č) Do rednega običnega zbora vodi blagaj-
niške posle tov. Pohar iz Kapel.

III. Po zborovanju se je vršil še sestanek
vseh tov. upraviteljev, na katerem so se pod
vodstvom v. d. sreskega š. referenta obravna-
vale zadeve šolsko-upravnega in administra-
tivnega značaja.

Predsednik:

Janko Knapič, s. r.

Tajnica:

Svetinova, s. r.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V LI-
TIJI je zborovalo v soboto dne 9. dec. 19

v telovadnici šentjakobske dekliške šole v
Ljubljani, ki jo je ljubezljivo odstopila šol.
uprav. tov. Polakova. Referat o računstvu, na
podlagi Lavtarjevih metod, je podala izčrpno
in prepričevalno ga, Pirkmajerjeva. Zela je
za svoj temeljit referat iskreno zahvala na-
šega in kamniškega učiteljskega društva, ki
je tudi prisostvovalo predavanju od 9. do
12. ure. Zatim pa smo zborovali ločeno.

Predsednik tov. Zupančič je podal situ-
acijsko poročilo. Sreski šol. nadzornik tov.
Bezelnjak je odgovarjal na vprašanja, ki mu
jih je zastavilo učiteljstvo pismeno.

Sklepi: Šolska administracija naj se
poenostavi. Cetrletna poročila o učiteljskem
staležu se lahko v negativnih primerih opuste.
Odpadejo naj tudi negativna poročila o šol.
zamudah. Konferenčni zapisniki, ki se dosta-
vijo sreskemu načelstvu, naj obsegajo le skle-
pe. Matični listi naj se spet uvedejo ter spo-
polnijo. Monopolni zvezki naj se ukinejo.
Ukine naj se obvezna naročitev za »Prosvet-
ni glasnik«. Prispevki kraj. šol. odborom naj
se nakazujejo direktno od davčnih uprav, ker
jih sicer po mnogih krajih ne dobe. Stanarine
in kurivo so del učiteljske plače, oni kraj.
šol. odbori, ki jih skušajo prikrajšati, ravnajo
protipostavno. Učni načrti se bodo obravna-
vali na uradni konferenci.

Podano je bilo poročilo o sestanku neke
organizacije, kjer so se močno napadali ne-
kateri naši učitelji. Sklenilo se je v obrambo
učiteljske časti, da se bo zadeva obravnavala
na pristojnem mestu in s tem zaščitili napa-
deni člani. Dostavilo se bo odboru pismeno
poročilo o sestanku, vsi tov. pa bodo sporo-
čili potrebne informacije — oz. tudi negativna
poročila — nakar bomo o zadevi razpravljali
na razširjeni odborovi seji.

Zaradi krivičnih obdolžitev, ki se sku-
šajo plasirati med narod o državnem urad-
ništvu, so bili navzoči zelo ogorčeni. Tov. Zu-
pančič je navedel v pomirjenje, da merodajni
činitelji, ki gledajo pravično na delo učitelj-
stva, uvidevajo prizadevanje pri delu v šoli
in našem javnem udejstvovanju. Med naj-
večjimi prijatelji našega stanu — tako je pod-
črtal tov. predsednik — pa je sam naš kralj,
ki je zapisal ob zadnjem beograjskem kon-
gresu v pozdrav zborovalcem JUU: »Učitelji
so bili moji najpogumnejši borci v vojni
in so moji najjačji sodružniki v miru, ko
gradimo prosveto in bodočnost jugosloven-
skega naroda.« Burno so se priključili zboro-
valci predsednikovemu pozivu, da počaste z
»živeli« klici bližnji rojstni dan svojega viso-
kega pokrovitelja. Zborovanje je bilo konča-
no ob 14. uri in se ga je udeležilo 70 članov.

Zupančič Jože, preds. Kopriva Ivan, zapis.

Novosti na knjižnem trgu

—k Izšla je 12. štev. »Ženskega sveta« s
prav pestro vsebino. Posvečena je ženski
mladini in prinaša temu primerne članke:
A. Černejeva: O vzgoji naše ženske mladine,
Dara Vodnikova: Naša srednješolska ženska
mladina, Avgusta Gabrščikova: O dekliški
duši, Fides Novy: Skavtizem in njegova
ideja, dr. Ivan Lah: Vprašanje učnih knjig
za žensko šolsko mladino, Meta Korenova:
O krizi današnje visokošolke, A. Vode: De-

lavsko dekle, Pavla Hočevarjeva: Od do-
ma. — V lepem soglasju s članki je tudi
leposlovni del, kjer je zlasti ljubka črtica
Mile Pachnerove (Iv. Vuk): Alenka bi rada
otroka ter pesmice Černejeve, Steblajeve in
Muserjeve.

Posebnost »Ženskega sveta« sta obe pri-
logi »Naš dom«, ki vsebuje rubriko o higi-
jeni, kuhinji, praktična navodila za delo na
vrtu, lepem vedenju; modna priloga s krojno
polo pa prinaša vzorce za ročno delo in mo-
dele za obleke in perilo.

List zasluži posebno pozornost od strani
učiteljic, vsaj dosledno zastopa interese po-
klince žene.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne
namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši
znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre,
toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-
aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine
in srebrnine. Ceniki brezplačno.

NAJVEČJA IZBIRA BLAGA
ZA ŠPORT IN TURISTIKO PRI
A. & E. SKABERNĚ, LJUBLJANA

Srečno novo leto!

UČITELJSKA TISKARNA
V LJUBLJANI

Srečno novo leto!

Učiteljska knjigarna v Ljubljani
in podružnica v Mariboru

RESTAVRACIJA IN HOTEL ŠTRUKELJ

želi vsem svojim cenjenim gostom

srečno in veselo novo leto!

ter se jim vljudno priporoča še za
nadaljnjo naklonjenost

Gostilna Ražem Ljubljana na Žabjaku št. 3

Točijo se pristna štajerska,
dolenjska in dalmatinska
vina. - Primorska kuhinja.
Vsak četrtek, petek in
nedeljo sveže morske ribe

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, po-
sebna soba za sestanke; spre-
jema naročila za skupne obe-
de po zmernih cenah.
Postrežba točna in solidna.

Za dame

elegantne damske plašče in kostume, od cenejšega do
finega, izdelujemo po meri

Za gospode

vsakovrstne obleke in površne suknje po meri, že od nizkih
cen navzgor

Za dame in gospode

vsa sportna oblačila kakor: trenčkoti, dežni plašči, pum-
parice, vsakovrstne specialne jopiče za sport, ter vsa smu-
čarska oblačila

Za deco

plaščki

K. PUČNIK

Šelenburgova ulica št. 1 nasproti kavarni „Zvezda“

Za cenjeno učiteljstvo znatno nižje cene in ugodnosti odplačevanja!

KDOR OGLAŠUJE TA NAPREDUJE!

Avgust Agnola
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 10.
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana,
kamenine, zrcal in šip.
Kompletne opreme za re-
stauracije, hotele, gostilne,
kavarne in bare ter za
splošno gospodinjstvo.
Luksuzni predmeti.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44